

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Кафедра управління та освітніх технологій

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан гуманітарно-педагогічного факультету

д. філолог. н., професор

В.Д. Шинкарук

“ 8 ” травня 2020 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засідання кафедри управління

та освітніх технологій

Протокол № 10 від «04» травня 2020 р.

Завідувач кафедри

професор С.О. Кубіцький

РОБОЧА ПРОГРАМА

ВИРОБНИЧОЇ (АСИСТЕНТСЬКОЇ) ПРАКТИКИ

Спеціальність: 011 «Освітні, педагогічні науки»

Програма підготовки магістрів: Освітньо-професійна

Спеціалізація: Інформаційно-комунікаційні технології в освіті

Факультет (ННІ): Гуманітарно-педагогічний

Розробники: доцент кафедри управління та освітніх технологій, к. пед. н.,
доцент Базелюк В. Г.

КИЇВ – 2020

ЗМІСТ

Мета та завдання педагогічної практики	3
Бази проходження педагогічної практики	4
Зміст діяльності студентів-практикантів.....	6
Організація та керівництво педагогічною практикою	7
Обов'язки керівників практики від закладу вищої освіти та здобувачів вищої освіти.....	8
Вимоги до оформлення звіту з педагогічної практики.....	11
Порядок звітності за результатами педагогічної практики.....	12
Критерії оцінювання результатів проходження педагогічної практики за кредитно-модульною системою.....	14
Список використаних джерел.....	16
Додатки.....	17

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ (АСИСТЕНТСЬКОЇ) ПРАКТИКИ

Мета виробничої (асистентської) практики – полягає у набутті практичних навичок та досвіду викладацької роботи, необхідних для викладання дисципліни за профілем отриманої спеціальності у закладах вищої освіти після отримання освітньо-кваліфікаційного рівня магістра. Асистентській практиці передують курси з педагогіки вищої школи та методики викладання у ЗВО.

Завдання виробничої (асистентської) практики:

- ознайомити з основними законодавчими документами, що стосуються вищої школи;
- проаналізувати систему навчальної, наукової та виховної роботи в ЗВО, зокрема досвіду і системи роботи випускової кафедри та викладача – керівника практики;
- ознайомити з основними принципами, формами і методами викладання у вищій школі;
- поглибити та закріпити набуті теоретичні знання з педагогічних дисциплін і вміння застосовувати їх при розв'язанні конкретних завдань практики;
- оволодіти методикою проведення різних типів аудиторних занять у вищій школі та організації самостійної роботи студентів;
- розвинути професійні вміння педагогічної діяльності викладача;
- удосконалити вміння педагогічної комунікації з усіма суб'єктами / об'єктами освітнього процесу;
- розвинути особисті (морально-етичні) якості майбутніх викладачів, що є запорукою їхньої успішної професійної реалізації.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання (програмних компетентностей):

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до набуття спеціалізованих концептуальних знань на

рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи.

ЗК 2. Вміння гармонізувати комунікативну взаємодію як українською, так і іноземними мовами, готувати й оприлюднювати доповіді (усно/письмово), популяризувати власні наукові досягнення.

ЗК 4. Здатність професійно користуватись базами даних (у т.ч. інтернет-джерелами, бібліотечними фондами, фондами правової інформації), управляти інформаційними потоками з метою знаходження, систематизації, раціонального застосування й поширення інформації, задіяної в наукових освітніх дослідженнях.

ЗК 5. Володіння комп'ютерною та інформаційною культурою, усвідомлення цінності суб'єктивної позиції в інформаційному просторі.

ЗК 6. Здатність до ведення професійної дискусії українською та іноземними мовами, використання форматів усного та письмового спілкування на засадах рівності наукових поглядів, заохочення до творення смислової множинності, інтелектуальної складності та багато-вимірності.

ЗК 9. Здатність до передавання набутих знань іншим людям на основі застосування сучасної педагогічної методології, набуття вмінь постійного професійного самовдосконалення й самоосвіти з метою актуалізації знань про правову дійсність, збереження власного потенціалу актуального та інноваційного мислення.

ЗК 11. Здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, а також знань і пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ЗК 12. Здатність до рефлексії власного освітнього та професійного досвіду, критичного оцінювання результатів діяльності; готовність до постійного саморозвитку та самовдосконалення; прояв допитливості, пізнавального інтересу, розуміння способів їх реалізації у процесі самонавчання; готовність до реалізації власного аксіологічного потенціалу.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Вміння аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень у сфері освіти, виявляти закономірності розвитку сучасного інформаційного суспільства.

СК 2. Здатність до проектування змісту освіти і навчання за рівнями національної рамки кваліфікацій, застосування теорій та методичних підходів до організації освітнього процесу з використанням ІКТ.

СК 4. Здатність реалізовувати процеси проектування та створення інформаційно-освітніх середовищ навчальних закладів на основі хмарних технологій.

СК 5. Здатність до аналізу, співставлення, порівняння педагогічних явищ, методів та технології навчання, що базуються на використанні ІКТ.

СК 6. Вміння взаємодіяти з соціальними партнерами, в тому числі з іноземними, щодо створення системи забезпечення якості освіти.

СК 8. Готовність визначати рівень особистісного і професійного розвитку: вивчати сучасні методи управління у процесі вирішення освітнянських задач і виявляти можливості підвищення ефективності викладацької діяльності.

СК 9. Здатність проектувати та здійснювати експертизу інформаційно-освітнього середовища закладу вищої освіти.

СК 11. Вміння використовувати інноваційні технології навчання; знаходити оптимальні засоби реалізації принципу творчої співпраці між всіма суб'єктами освітнього процесу; застосовувати засоби навчання, що передбачають активне залучення ІКТ.

СК 12. Здатність чітко визначати мету освітнього процесу, добирати відповідний зміст, методи, технології; застосовувати варіативні форми навчання, впроваджувати інформаційно-комунікаційні технології, інформаційні системи, е-ресурси та сервіси для підвищення ефективності освітнього процесу.

СК 13 Вміння здійснювати управління ІТ- інфраструктурою освітнього закладу; підтримувати й стимулювати застосування телекомунікаційних методів навчання; створювати сприятливі умови для освітньої діяльності.

СК 15. Здатність проводити моніторинг освітніх досягнень студентів; володіти діагностичним інструментарієм оцінки якості освітньої діяльності та її

результатів; проводити поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень.

БАЗИ ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ (АСИСТЕНТСЬКОЇ) ПРАКТИКИ

Організація практичної підготовки в університеті регламентується «Положенням про практичну підготовку студентів НУБіП України», затвердженим ректором 12.04.2016 року. Видами контролю знань студентів є поточний контроль, проміжна та підсумкова атестація.

Базами практичного навчання студентів університету є навчальні, навчально-наукові, навчально-науково-виробничі лабораторії базового закладу університету та його відокремлених підрозділів, у першу чергу – навчально-дослідних господарств (далі – НДГ), де проводяться лабораторні, практичні, навчальні, виробничі, технологічні, науково-дослідні та інші види практик.

Відповідальними за організацію, проведення і контроль за якістю практичного навчання студентів в університеті є ННІ, деканати факультетів, відповідні кафедри та навчальний відділ.

Директори ННІ та декани факультетів відповідають за:

- вивчення та впровадження у НДГ університету передових вітчизняних та зарубіжних технологій у відповідній галузі виробництва;
- створення нових та удосконалення матеріально-технічної бази існуючих навчальних, навчально-наукових та навчально-науково-виробничих лабораторій;
- контроль за якістю проведення практичного навчання;
- своєчасне формування графіку проведення практичного навчання студентів факультету та підготовку проектів наказів щодо їх проведення;
- контроль за проведенням організаційних заходів перед направленням студентів на бази практичного навчання;
- організацію культурно-масових, спортивних та виховних заходів під час перебування студентів у НДГ університету;

- контроль за дотриманням правил проживання у гуртожитках.

Керівники практичного навчання (досвідчені НПП відповідних кафедр) відповідають за:

- розроблення та вдосконалення програм практик і науково-методичних матеріалів щодо практичного навчання;

- проведення організаційних заходів перед виїздом студентів на бази практичного навчання, у тому числі: інструктаж про порядок проведення занять та безпеку праці під час перебування на базах практичного навчання; надання студентам необхідних документів (індивідуальних завдань, щоденників з практики, методичних вказівок тощо); ознайомлення студентів із системою звітності за результати практичного навчання (оформлення щоденника, виконання індивідуального завдання тощо);

- проведення із студентами попереднього обговорення змісту та результатів проведення практичного навчання;

- контроль за дотриманням студентами правил внутрішнього розпорядку, правил проживання у гуртожитках;

- подання завідувачу кафедри письмового звіту за результатами проведеного практичного навчання із зауваженнями та пропозиціями щодо їх поліпшення.

Навчальний відділ відповідає за:

- організацію і проведення практичного навчання студентів університету згідно з вимогами освітньо-професійних програм підготовки і перепідготовки фахівців;

- узгодження з деканатами графіків практичного навчання: лабораторних і практичних занять та практик студентів університету;

- взаємодію із керівниками практичного навчання та затвердження звітів про результати практичного навчання;

- контроль за якістю проведення практичного навчання студентів: виконання програми практик у повному обсязі, своєчасне проведення інструктажу з техніки безпеки на робочих місцях, використання на робочих місцях спеціального одягу тощо;

- періодичне інформування ректорату про якість проведення практичного навчання та внесення пропозицій щодо її поліпшення, вдосконалення структури НДГ, оснащення лабораторій сучасним обладнанням, забезпечення студентів обладнаними робочими місцями, покращення умов їх проживання у гуртожитках;

Участь у підготовці нормативних документів, що регламентують практичне навчання студентів університету, контроль за організацією та проведенням практичного навчання студентів університету здійснює навчальний відділ.

Керівники практичного навчання після його завершення подають звіти про результати практичного навчання до навчального відділу, попередньо погодивши їх погоджують із завідувачами кафедр та деканами відповідних факультетів. Навчальний відділ аналізує результати практичного навчання та розробляє пропозиції щодо його покращення, які після затвердження деканом факультету, оприлюднюються на засіданнях ректорату та вченої ради університету.

Залік з навчальної практики проводиться двома науково-педагогічними працівниками (у т.ч. керівником практики) у терміни, визначені відповідно до «Положення про практичне навчання студентів НУБіП України».

Диференційний залік з виробничої (асистентської) практики виставляється за результатами захисту студентом (слухачем) письмового звіту перед комісією кафедри, склад якої формує її завідувач (не більше трьох осіб), у терміни, визначені відповідно до «Положення про практичне навчання студентів НУБіП України». Участь у роботі комісії керівника виробничої (асистентської) практики є обов'язковою.

ЗМІСТ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИРОБНИЧОЇ (АСИСТЕНТСЬКОЇ) ПРАКТИКИ

1. Вивчення вимог навчальної програми до змісту педагогічної практики та укладання індивідуального плану виконання програми.
2. Ознайомлення з плануванням та організацією навчально-виховної, методичної, наукової роботи у ЗВО.
3. Спостереження та аналіз 4 лекційних та 6 семінарських (практичних) занять з дисциплін фахового та педагогічного циклу (20 годин).
4. Розробка розгорнутих планів-конспектів *одного проблемного та одного залікового лекційного заняття* з дисциплін фахового та педагогічного циклу, обговорення їх з викладачем-наставником, затвердження у викладача-наставника.
5. Проведення *одного пробного та одного залікового лекційного* заняття з дисциплін фахового та педагогічного циклу згідно планів (4 години).
6. Розробка розгорнутих планів-конспектів *одного пробного та двох залікових семінарських* (практичних) занять з дисциплін фахового та педагогічного циклу, обговорення їх з викладачем-наставником, затвердження у викладача-наставника.
7. Проведення *одного пробного та двох залікових семінарських* (практичних) занять з дисциплін фахового та педагогічного циклу згідно планів (6 годин).
8. Відвідування занять, які проводять інші студенти з наступним обговоренням (*одна лекція, одне семінарське (практичне) заняття*) (4 години).
9. Відвідування засідань кафедр, участь у роботі методичних та методологічного семінарів (за фактичним часом).
10. Оформлення звітної документації.
11. Участь у настановній та звітній конференціях.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Відповідальність за організацію, проведення та контроль виконання завдань виробничої науково-педагогічної практики покладається на керівників практики від навчального закладу, керівників магістерських робіт, завідувача

кафедри управління та освітніх технологій та деканату гуманітарно-педагогічного факультету.

Керівник практики від закладу вищої освіти зобов'язаний:

- перед початком практики проконтролювати базу виробничої науково-педагогічної практики та вжити необхідних заходів для забезпечення успішного її проходження студентами;
- провести із студентами інструктаж про порядок проходження практики та надати їм необхідні документи (щоденники практики);
- повідомити студентів про систему звітності з практики, правила оформлення звітних документів та терміни їх подання керівнику;
- спільно із керівниками магістерських робіт, завідувачем кафедри управління та освітніх технологій та деканату гуманітарно-педагогічного факультету забезпечити високу якість її проходження згідно із програмою;
- контролювати виконання студентами-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку та відвідування ними бази практики;
- підготувати висновок про проходження практики студентом та зробити відповідний запис у щоденнику практики студента (слухача);
- у складі комісії брати участь у захисті результатів практики студентами;
- подати у деканат гуманітарно-педагогічного факультету звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення її організації та результатів.

Студенти магістратури при проходженні практики зобов'язані:

- до початку практики отримати від керівника практики консультацію щодо проходження практики та оформлення звітних документів;
- отримати необхідні документи (щоденник практики);

- прибути на базу практики для її проходження у визначений термін;
- виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників у повному обсязі;
- відповідати за якісне виконання передбачених програмою практики робіт;
- отримати відгук та оцінку роботи від її керівника, які мають бути занесені у щоденник практики та у відомість.
- своєчасно оформити звітні документи з практики та захистити звіт.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ

Після закінчення практики магістрант зобов'язаний подати:

1. Письмовий звіт про практику.

2. Індивідуальний план роботи студента-практиканта, який містить наступні розділи:

- відомості про заклад вищої освіти в якому проходить практика;
- спостереження та аналіз лекційних і семінарських (практичних) занять з дисциплін фахового та педагогічного циклу, які відвідав студент.

3. Плани-конспекти одного пробного та одного залікового лекційного заняття, які проводив студент, затверджені викладачем-консультантом.

Плани-конспекти одного пробного та двох залікових семінарських (практичних) занять, які проводив студент, затверджені викладачем-консультантом.

Карта аналізу залікового лекційного заняття, проведеного студентом з підписом та оцінкою викладача-консультанта.

Карта аналізу двох залікових семінарських занять, проведених студентом з підписом та оцінкою викладача-консультанта.

3. Щоденник про проходження практики.

4. Характеристику на магістранта підписану керівником закладу вищої освіти та керівником практики від закладу вищої освіти, завірену гербовою печаткою.

5. Презентація (фотоматеріали) проведення студентом лекційних та семінарських (практичних) занять.

6. Відомості про виконану роботу зазначену у календарному плані.

Письмовий звіт повинен містити відомості про конкретно виконану магістрантом роботу. У звіті мають бути висвітлені наступні питання:

- характеристика бази практики, специфіка діяльності закладу освіти, короткий опис функцій і завдань бази практики;
- опис виконаної роботи за розділами програми (докладний опис особисто виконаної роботи);
- складнощі, з якими магістранту довелося мати справу при проходженні практики;
- пропозиції, спрямовані на поліпшення організації педагогічної практики;
- у випадку виявлення магістрантом недоліків у діяльності бази практики – рекомендації про можливі шляхи їх усунення, пропозиції, спрямовані на оптимізацію нормативно-правової бази закладу освіти;
- копії або зразки документів, у складанні яких магістрант брав участь;
- презентація з бази практики про результати педагогічної практики;
- проведена профорієнтаційна робота у закладі освіти.

Звіт про проходження практики захищається магістрантом (з диференційованою оцінкою) у комісії, створеній випусковою кафедрою.

До захисту допускаються тільки ті студенти, які виконали всі передбачені програмою практики види робіт і своєчасно здали оформлені щоденник практики та звіт про практику.

На підставі захищеного звіту, відгуків та оцінок керівника практики, обговорення результатів за участю членів комісії, приймається остаточне рішення про оцінку практики. Оцінка за практику вноситься у заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента за підписами членів комісії.

ПОРЯДОК ЗВІТНОСТІ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ВИРОБНИЧОЇ (АСИСТЕНТСЬКОЇ) ПРАКТИКИ

Для оформлення звіту магістрантові надається 2-3 дні після закінчення практики.

Текстова частина звіту повинна бути написана розбірливо й акуратно на одній стороні аркуша без будь-яких скорочень. Схеми, таблиці у звіті варто пронумерувати. Набір тексту звіту виробляється шрифтом Times New Roman, розмір 14 пт. Дозволяється використати інструменти та засоби текстового редактора Word для акцентування уваги на визначеннях, термінах, важливих особливостях, застосовуючи різне форматування тексту (курсив, напівжирний, напівжирний курсив та ін.).

Всі перераховані матеріали звітності повинні бути поміщені в окрему папку-швидкозшивач із вказівкою на титульному аркуші реквізитів відповідно до Додатка 1 даної програми.

Після складання звіту його варто узгодити із керівником практики від приймаючої організації для рекомендацій і зауважень.

Після перевірки звіту керівник практики від університету повідомляє день захисту. Захист проводиться на засіданні комісії, у яку в обов'язковому порядку входить керівник практики від університету.

Записи в щоденнику повинні бути регулярними, короткими, але конкретними.

Характеристика магістрантові заповнюється безпосереднім керівником практики від приймаючої організації (бази практики) на окремому аркуші формату А4, підписується безпосереднім керівником практики та керівником приймаючої організації (бази практики) і засвідчується гербовою печаткою, а при її відсутності круглою печаткою організації.

Звіт про практику, щоденник практики й характеристика на магістранта підписуються керівником від бази практики й засвідчуються печаткою даної організації. Щоденник, звіт і характеристика після реєстрації в деканаті

факультету передаються безпосередньо на випускову кафедру, де їх перевіряє керівник практики від університету, що робить допуск магістранта до захисту педагогічної практики.

Диференційований залік з педагогічної практики визначається на основі результатів захисту даного звіту перед комісією, призначеної деканатом. Терміни проведення диференційованого заліку визначаються кафедрою. До складу комісії, як правило, входять НПП, відповідальний за організацію практики з кафедри, керівники практики від кафедри, завідувач кафедри. Оцінка з практики заноситься в екзаменаційну відомість, прирівнюється до оцінок з теоретичного навчання й ураховується при підведенні підсумків загальної успішності магістрантів.

Магістрант, який не виконав програму педагогічної практики і одержав негативний відгук про роботу або незадовільну оцінку при здачі заліку, повторно направляється на практику. Якщо в магістранта до того ж була академічна заборгованість з двох дисциплін за підсумками попередньої екзаменаційної сесії, він підлягає відрахуванню з університету.

Практика завершується підсумковою конференцією. У ході конференції студенти звітують про свою роботу під час практики, дають узагальнений аналіз її результатів, обмінюються досвідом у формі презентації перебігу практики, обговорюють причини труднощів та висловлюють пропозиції щодо оптимізації практичної підготовки студентів до майбутньої професійної діяльності.

Підсумки практики підводять і обговорюють на засіданні кафедри управління та освітніх технологій.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИРОБНИЧОЇ (АСИСТЕНТСЬКОЇ) ПРАКТИКИ ЗА КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ

Оцінювання результатів проходження практики проводиться з урахуванням результатів спостереження за діяльністю магістранта на основі:

- визначення якості виконання кожного завдання;

- аналізу професійних рис практиканта (дисциплінованість, уміння організувати власний робочий час, ініціативність, творче ставлення до справи та інші), його готовності надати допомогу викладачам закладу вищої освіти, обслуговуючому персоналу, колегам-практикантам;

- рекомендацій, висловлених методистами, адміністрацією, працівниками бази практики;

- аналізу змісту та якості звітної документації магістранта;

- самооцінки магістрантом ступеня своєї підготовленості до самостійної практичної діяльності та якості виконаної роботи.

За кожен вид практики магістрантам виставляється диференційована оцінка.

При захисті матеріалів про проходження практики оцінюються такі вміння студента:

- логічно й аргументовано викладати зміст виконаного дослідження;

- оперувати професійною термінологією;

- аналізувати зміст науково-теоретичної літератури, періодичних джерел;

- аналізувати поточні процеси і явища, що мають місце на базі дослідження;

- використовувати і систематизувати знання з фахових дисциплін.

Загальна оцінка з практики визначається за кількістю набраних балів відповідно до наведеної таблиці.

Система оцінювання

<i>Оцінка за національною шкалою</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Рейтинг з дисципліни, бали</i>	<i>Зараховано / не зараховано</i>
Відмінно	A	90 – 100	Зараховано
Добре	B	82 – 89	
Добре	C	74 – 81	
Задовільно	D	66 – 73	
Задовільно	E	60 – 65	
Незадовільно	FX	35 – 59	Не зараховано
Незадовільно	F	01 – 34	

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи. – К.: Кондор, 2014. – 272 с.
2. Асистентська практика студентів-магістрів. Орієнтовна програма і методичні рекомендації щодо проходження асистентської педагогічної практики. Підготовлені кафедрою педагогіки Львівського національного університету ім. Івана Франка. – 2015, березень.
3. Навчальний процес у вищій педагогічній школі / За ред. О. Г. Мороза. – К.: НПУ, 2011. – 338 с.
4. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 232 с.
5. Васянович, Г. П. Педагогічні технології навчання / Г. П. Васянович, М. О. Борищак // Вісник Львівської державної фінансової академії: Гуманітарні науки / [голов. ред. Г. П. Васянович]. – Львів : ЛДФА, 2009. – С. 7–17.
6. Васянович, Г. П. Ноологія особистості: навчальний посібник для студентів і викладачів / Г. П. Васянович, В. Д. Онищенко. – Львів : Сполом, 2007. – 217 с.
7. Васянович, Г. Професійні якості майбутнього фахівця: науково-методологічні критерії визначення і класифікації / Г. Васянович, В. Онищенко // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2013. – № 3. – С. 9–33.
8. Возняк, В. Гуманізація та гуманітаризація освіти: філософська інтерпретація // Діалог культур: Україна у світовому контексті. Філософія освіти. Вип. 4. – Львів : Світ, 1999. – С. 96–105.
9. Гончаренко, С. У. Освіта / Семен Устинович Гончаренко // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред. В. Г. Кремень. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – С. 614–616.
10. Гончаренко, С. У. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.

11. Дубінка, М. Теоретичні основи вивчення дидактики вищої школи. — [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Nz_p/2011_97/statti/24.pdf
12. Жигірь, В. І. Професійна педагогіка: навчальний посібник / В. І. Жигірь, О. А. Чернега / За ред. М. В. Вачевського. – К. : Кондор-Видавництво, 2012. – 336 с.
13. Зеер, Э. Ф. Психология профессий: учебное пособие для студентов вузов. – М. : Академический проект; Фонд “Мир”, 2008. – 336 с.
14. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. URL: http://knmu.kharkov.ua/attachments/3659_8302-2015.PDF (дата звернення: 07.05.2020).
15. Методичні рекомендації щодо проходження практики у віддаленому доступі (дистанційно) для студентів освітнього рівня «магістр» зі спеціальності 073 «Менеджмент» ОП «Управління навчальним закладом» / уклад. Н. С. Васиньова, Т. В. Сич; Кафедра публічної служби, управління навчальними й соціальними закладами; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка», Старобільськ. 2020. 23 с.
16. Положення про академічну мобільність студентів Національного університету біоресурсів і природокористування України. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/Academic_mibiliti_students_on_site.pdf (дата звернення: 07.05.2020).
17. Положення про екзамени та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u18/polozh_ekzameni_zaliki_02_2019_o_statochniy_dlya_nakazu.pdf (дата звернення: 07.05.2020).
18. Положення про організацію освітнього процесу в НУБіП України. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/Pro_organization_navch_procen.pdf (дата звернення: 07.05.2020).

19. Положення про підготовку магістрів у Національному університеті біоресурсів і природокористування України.

URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/polozhennya_pro_pidgotovka_magistriv_2018.pdf (дата звернення: 07.05.2020).

20. Положення про формування освітньо-професійних програм для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів у Національному університеті біоресурсів і природокористування України.

URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/9254_polozhennya_formuvannya_osvitno_profesiynih_program_nubipu_0.pdf (дата звернення: 07.05.2020).

21. Положення про практичну підготовку студентів НУБіП України.

URL: <https://nubip.edu.ua/node/12654> (дата звернення: 07.05.2020).

22. Про вищу освіту : Закон України від 01 лип. 2014 р. № 1556-VII.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 07.05.2020).

23. Про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Національному університеті біоресурсів і природокористування України.

URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0_%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96_2016_%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82.pdf (дата звернення: 07.05.2020).

24. Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України : наказ Міністерства освіти України від 08 квітня 1993 р. № 93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93> (дата звернення: 07.05.2020).

25. Тимчасовий порядок проведення практичного навчання студентів НУБіП України у весняному семестрі 2019-2020 н. р. в умовах карантину. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozhennya_pro_praktichne_navchannya_a.pdf (дата звернення: 07.05.2020).

ДОДАТКИ

Додаток 1

Як правильно оформити список літератури до наукової роботи

Бібліографічний опис документів здійснюється згідно із стандартом з бібліографічного опису документів ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. При скороченні слів користуються ДСТУ 3582-97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі» та ГОСТ 7.12.93 «Библиографическая запись. Сокращения слов на русском языке. Общие требования и правила». При створенні опису іноземною мовою дотримуються також вимог ГОСТ 7.11-78 «Сокращение слов и словосочетаний на иностранных языках в библиографическом описании произведений печати». Для описання архівних документів існують «Правила оформлення посилань на архівні документи у дисертаціях // Бюл. вищ. атестац. коміс. – 2010. – № 3 – С. 17–20» та «Правила оформлення посилань на архівні документи у прикнижкових, прикінцевих, пристатейних списках джерел // Там само. – С. 20–22». Бібліографічні описи складають *de visu*, безпосередньо за оригіналами видань.

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку:

Книги одного автора

Терський С. В. Княже місто Володимир / С. В. Терський ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2010. – 320 с. : іл. – Бібліогр.: с. 275–298.

Tymkiv Ya. Ukrainawobecproblemówiinstytucjonalizacijabezpieczeństwaeuropejskiego / Ya. Tymkiv. – Toruń :Wyd-wo Adam Marszałek, 2009. – 346 s. – Bibliogr.: s. 284–346.

Книги двох і трьох авторів

Бородіна А. І.Бібліографічний словник діячів у галузі математики / Бородіна А. І., Бугай А. С. ; за ред. І. І. Гіхман. – К. : Рад. шк., 1979. – 606 с. (відомості про авторів за косою записують у тій формі і в тій послідовності, у якій вони вказані у джерелі інформації).

Рильніков Б. С. Кафедра інженерного матеріалознавства та прикладної фізики: до 135-річчя заснування / Б. С. Рильніков, С. Г. Швачко ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2007. – 108 с.

Костюк П. Г. Іони кальцію у функції мозку – від фізіології до патології / Костюк П. Г., Костюк О. П., Лук'янець О. О. ; НАН України, Ін-т фізіології ім. О. О. Богомольця. – К. : Наук. думка, 2005. – 197 с. – Бібліогр.: с. 195 (22 назви).

Книги чотирьох авторів

Основы создания гибких автоматизированных произведений / Л. А. Пономаренко, Л. В. Адамович, В. Т. Музычук, А. Е. Гридасов ; под ред. Б. Б. Тимофеева. – Киев : Техника, 1986. – 144 с.

Книги п'яти чи більше авторів

Архітектура Львова. Час і стилі XIII–XXI ст. / М. Бевз, Ю. Бірюльов, Ю. Богданова [та ін.] ; Ін-т архіт. Нац. ун-ту "Львів. політехніка", Громад. орг. "Ин-ти Львова". – Л. : Центр Європи, 2008. – 720 с. – Бібліогр.: с. 698–714.

(у бібліографічному описі можуть бути наведені відомості про всіх авторів, але при необхідності їх кількість можна обмежити до вказівки трьох перших чи лише першого і додати у квадратних дужках [та ін.]).

Сучасні міжнародні відносини та зовнішня політика України / В. В. Александров, В. Ф. Возний, Б. П. Камовніков [та ін.]. – К. : Арбис, 1992. – 158 с.

Спілкуємося англійською мовою (середній рівень) = Getting on in English (intermediate) : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [І. М. Байбакова, Л. П. Балацька, О. В. Барабаш та ін.]. – Вид. 3-тє (відредаг. і доповн.). – Л. : Бескид Біт, 2008. – 252 с.

(Усі відомості, які не відображені на титульній сторінці документа, або відомості про документ від автора бібліографічного опису потрібно брати у квадратні дужки)

Матеріали конференцій, періодичні видання, збірники праць та серійні видання

Комп'ютерні науки та інформаційні технології : матеріали 4-ї Міжнар. наук.-техн. конф. CSIT' 2009, 15–17 жовт. 2009, Львів, Україна / Нац. ун-т "Львів. політехніка", Ін-т комп'ют. наук та інформ. технологій – Л., 2009. – 510 с. – Парал. тит. арк. англ.

Адміністративна реформа в Україні. Проблеми підвищення ролі Міністерства України і Національного банку України як інститутів регулювання економіки : наук.-практ. конф., Київ, 17–18 черв. 1998 р. / Держ. коміс. з проведення в Україні адм. реформи. – К., 1998. – 320 с.

Населення України, 1998 рік : демогр. щорічник / Держ. ком. статистики України, Упр. статистики населення ; [Л. М. Стельмах (відп. за вип.)]. – К. : [б. в.], 1999. – 466 с.

Технічні вісті = Technical news : наук.-соц. часопис / Укр. інж. т-во у Львові. – Л., 2009. – № 1–2. – 160 с.

Геодезія, картографія і аерофотознімання : укр. міжвід. наук.-техн. зб. / Нац. ун-т "Львів. політехніка" ; [відп. ред. К. Р. Третяк]. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2008. – Вип. 70. – 88 с.: іл.

Комп'ютерні науки та інформаційні технології : [зб. наук. пр.] / відп. ред. Ю. М. Рашкевич. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2009. – 287 с. : іл. – (Вісник / Нац. ун-т "Львів. політехніка" ; № 638).

Роман Іванович Байцар : біобібліогр. покажч. / Нац. ун-т «Львів. політехніка», Наук.-техн. б-ка ; [уклад. Г. М. Щитинська]. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту «Львів. політехніка», 2007. – 70 с. – (Біобібліографія вчених Львівської політехніки ; вип. 39).

Багатотомні видання

Франко І. Я. Твори : в 2 т. / Іван Якович Франко. – К. : Дніпро, 1981. – Т. 2 : Оповідання. – 259 с.

Брик М. Т. Енциклопедія мембран = Encyclopedia of Membranes : у 2 т. / М. Т. Брик – К. : Видавн. дім "Києво-Моги́л. акад.", 2005. – Т. 1. – 700 с.

Історія Львова : у 3 т. / НАН України, Ін-т українознав. ; ред.: О. Шишка, Ю. Бірюльов. – Л. : Центр Європи, 2007. – Т. 3 : Листопад 1918 – поч. ХХІ ст. – 575 с.

Большой англо-русский словарь = NewEnglish-Russian dictionary: ок. 150 000 слов : в 2 т. / [сост.: Н. Н. Амосова, Ю. Д. Апресян, И. Р. Гальперин и др.] ; под общ. рук. И. Р. Гальперина. – Изд. 3-е, стер. – М. : Рус. яз., 1979. – Т. 1 : А–Л. – 822 с.– Библиогр.: с. 32–33.

Дисертації

Баштанник В. В. Державне управління в системі владно-партійної взаємодії : дис. ... канд. наук з держ. упр. : 07.00.02 : захищена 28.01.02 : затв.15.07.02 / Баштанник Володимир Васильович ; Укр. акад. держ. упр. при президентові України. – К., 2002. – 220 с. – 04200201565.

Вишняков И. В. Модели и методы оценки коммерческих банков в условиях неопределенности : дис. ... канд. экон. наук : 08.00.13 : захищена 12.02.02 : утв. 24.06.02 / Вишняков Илья Владимирович. – М., 2002. – 234 с. – Библиогр.: с. 220–230. – 04200204433.

Автореферати дисертацій

Кірсенко М. В. Чеські землі в міжнародних відносинах Центральної Європи 1918–1920 років (політико-дипломатична історія з доби становлення Чехословацької республіки) : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.02 / Кірсенко М. В. ; НАН України. – К., 1998. – 36 с.

Бала О. І. Економічне оцінювання та розвиток корпоративної культури машинобудівних підприємств : автореф. дис. ... канд. экон. наук / Бала О. І. ; Нац. ун-т «Львів. політехніка». – Л., 2009. – 20 с.

Законодавчі та нормативні документи, стандарти

Конституція України. Закон України "Про внесення змін до Конституції України" № 2222-IV від 8.12.2004 р. : прийнята на п'ятій сесії Верхов. Ради України 28 черв. 1996 р. – К. : Велес, 2005. – 48 с. – (Серія видань "Офіційний документ").

Збірник нормативних документів Національного університету "Львівська політехніка" / Нац. ун-т "Львів. політехніка" ; [редкол.: А. Г. Загородній, В. А. Павлиш, Р. О. Корж. та ін. ; відп. ред. Ю. Я. Бобало]. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2009. – 468 с.

ГСВО МОНУ. Галузевий стандарт вищої освіти України. Засоби діагностики якості вищої освіти рівня спеціаліст напряму підготовки 0502 «Менеджмент» за спеціальністю 7.050201 «Менеджмент організацій» кваліфікації «Спеціаліст з менеджменту у галузі діяльності, менеджер-економіст». – Вид. офіц. – К., 2003. – 35 с.

ГСВО МОНУ. Галузевий стандарт вищої освіти України. Освітньо-кваліфікаційна характеристика магістра спеціальності 8.000014 «Управління інноваційною діяльністю» напряму підготовки «Специфічні категорії». – Вид. офіц. тимчас. – К., 2007. – 37 с.

ГОСТ Р 517721–2001. Аппаратура радиоэлектронная бытовая. Входные и выходные параметры и типы соединений. Технические требования. – Введ. 2002–01–01. – М. : Изд.-во стандартов, 2001. – IV, 27 с. : ил. ; 29 см.

або :

Аппаратура радиоэлектронная бытовая. Входные и выходные параметры и типы соединений. Технические требования : ГОСТ Р 517721–2001. – Введ. 2002–01–01. – М. : Изд.-во стандартов, 2001. – IV, 27 с. : ил. ; 29 см.

Авторські свідоцтва та патенти

А.с.1747944 СССР, МКИ4G01K 5/56, 7/32. Устройство для измерения температуры / В. А. Воронин, Е. П. Красноженов, Р. И. Байцар, А. В. Родионов, А. Н. Жирков, Н. Л. Маковский. – № 478566/10 ; заявл. 23.01.90 ; опубл. 15.07.92, Бюл. № 26.

або :

Устройство для измерения температуры : а.с.1747944 СССР, МКИ4G01K 5/56, 7/32 / В. А. Воронин, Е. П. Красноженов, Р. И. Байцар, А. В. Родионов, А. Н. Жирков, Н. Л. Маковский. – № 478566/10 ; заявл. 23.01.90 ; опубл. 15.07.92, Бюл. № 26.

Пат. 43976 Україна, МПК6G01L 7/02. Оптоелектронний пристрій для вимірювання тиску / П. Г. Столярчук, Р. І. Байцар, В. С. Рак, М. П. Гінгін. – № 2000105737 ; заявл. 10.10.2000 ; опубл. 15.01.2002, Бюл. № 1. – 2 с.

або :

Оптоелектронний пристрій для вимірювання тиску : пат. 43976 Україна : МПК6G01L 7/02 / П. Г. Столярчук, Р. І. Байцар, В. С. Рак, М. П. Гінгін. – № 2000105737 ; заявл. 10.10.2000 ; опубл. 15.01.2002, Бюл. № 1. – 2 с.

Заявка 1095735 Российская Федерация, МКП7 В 64 G 1/00. Одноразовая ракета-носитель / Тэрнэр Э. В. (США) ; заявитель Спейс Системз/Лорал, инк. ; пат. поверенный Егорова Г. Б. – № 2000108705/28 ; заявл. 07.04.00 ; опубл. 10.03.01, Бюл. № 7 (I ч) ; приоритет 09.04.99, № 09/289, 037 (США). – 5 с.: ил.

або :

Одноразова ракета-носитель : заявка 1095735 Рос. Федерация : МКП7 В 64 G 1/00 /Тэрнэр Э. В. (США) ; заявитель Спейс Системз/Лорал, инк. ; пат. поверенный Егорова Г. Б. – № 2000108705/28 ; заявл. 07.04.00 ; опубл. 10.03.01, Бюл. № 7 (I ч) ; приоритет 09.04.99, № 09/289, 037 (США). – 5 с.: ил.

Препринти

Лаврик В. И. Некоторые двумерные краевые задачи импульсно-гидродинамической теории взрыва на выброс / В. И. Лаврик, В. М. Булавацкий, И. А. Лучко ; АН УССР, Ин-т математики. – К., 1978. – 47 с. – (Препринт / АН УССР, Ин-т математики ; 78.12). – Библиогр.: с. 44–46.

Шиляев Б. А. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ/ANLUSA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов / Шиляев Б. А., Воєводин В. Н. – Х., 2006. – 19 с. – (Препринт / НАН України, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т» ; 2006-4).

Панасюк М. І. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами / Панасюк М. І., Скорбун А. Д.,

Сплошной Б. М. – Чернобыль, 2006. – 7, [1] с. – (Препринт / НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).

Депоновані наукові праці

Разумовский В. А. Управление маркетинговыми исследованиями в регионе / В. А. Разумовский, Д. А. Андреев ; Ин-т экономики города. – М, 2002. – 210 с. : схемы. – Библиогр.: с. 208–209. – Деп. в ИНИОН Рос. акад. наук 15.02.02, № 139876.

Социологические исследования малых групп населения / В. И. Иванов и [др.] ; М-во образования Рос. Федерации, Финансовая академия. – М., 2002. – 110 с. – Библиогр.: с. 108–109. – Деп. в ВИНТИ 13.06.02, № 145432.

Методичні матеріали

Методика реставраційного процесу : метод. вказівки до лекц. курсу для студ. баз. напрямку 7.12001 "Архітектура", спец. 7.120101 "Архіт. будівель і споруд", спеціалізації 7.120101.01 "Реконструкція та реставр. архітектур. об'єктів" / Нац. ун-т "Львів. політехніка" ; [уклад.: Р. Б. Гнідець, В. М. Петрик, Л. Я. Чень]. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2008. – 28 с. : іл. – Бібліогр.: с. 26–27 (18 назв).

Планування малого міста : метод. рек. до викон. курс. роботи для студ. спец. "Міськ. госп-во" / Нац. ун-т "Львів. політехніка" ; уклад.: Є. І. Король, А. В. Гоблик. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2008. – 48 с. : іл. – Бібліогр.: с. 34 (7 назв).

Методичні вказівки до дипломного проектування для студентів спеціальності 7.092103 "Міське будівництво та господарство" / Нац. ун-т "Львів. політехніка" ; [уклад.: А. І. Гавриляк, М. В. Котів]. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2009. – 20 с.

Архівні матеріали

При оформленні посилань на архівні документи у дисертаціях наводять такі відомості: назва архіву (повністю), номер і назва фонду (повністю), крайні дати (зі скороченням: фонд – ф), номер опису (зі скороченням: опис – оп.), номер, назва справи (повністю), крайні дати (зі скороченням: справа – спр.), загальна кількість аркушів справи (зі скороченням: аркуш – арк.).

Центральний державний історичний архів України, м. Київ

Ф. 1235 Грушевські – історики та філологи. 1830–1958 рр.

оп. 1

Спр. 1055. Протоколи засідання комісії по утворенню Української національної бібліотеки. Чернетки, 1918 р.,

4 арк.

Інститут рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського

Ф. Х. Всеукраїнська Академія Наук

Спр. 1686. Діяльність історичної секції при ВУАН та зв'язаних з нею історичних установ Академії в 1929–1930 рр.,

30 арк.

Оформлення посилань на архівні документи у прикінцевих, прикінцевих, пристатейних списках джерел:

Центральний державний історичний архів України, м. Київ (ЦДАК України), ф. 1235, оп. 1, спр. 1055, 4 арк.

Інститут рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (ІР НБУВ), ф. Х, спр. 1686, 30 арк.

Аналітичний опис:

Статті та розділи з книг

Шишка О. Іконографія Львова / Олександр Шишка // Енциклопедія Львова : [у 6 т.] / за ред. А. Козицького. – Л. : Літопис, 2008. – Т. 2 : Д–Й. – С. 525–530.

Tymkiv Ya. Mechanizmy współpracy instytucjonalizacjastosunków Ukraina–UE / Ya.Tymkiv // Politykabezpieczeństwanarodowegopaństwobszaru WNP: wybraneproblemy / pod red. W. Baluka. – Toruń :Wyd-wo Adam Marszałek, 2009. – S. 207–224. – Bibliogr.: 59 nazw.

Румунія // Історія Центрально-СхідноїЄвропи : посіб. длястуд. іст. ігуманіт. ф-тівун-тів / Львів. нац. ун-тім. І. Франка ; ред. Л. Зашкільник. – Л., 2001. – Розд. 10, § 6 . – С. 549–552.

Абат (Абатиса) // Енциклопедія історіїУкраїни : у 5 т. / НАНУкраїни, Ін-т історії України ; [редкол.: В. А. Смолій (голова), Я. Д. Ісаєвич, С. В. Кульчицький та ін.]. – К. : Наук. думка, 2003. – Т. 1.– С. 9-10.: іл.

Статті з журналів та збірників

ГнідецьР. Б. Дерев'яне храмобудування України: традиції та сучасність / Р. Б. Гнідець // Буд-воУкраїни. – 2008. – № 8. – С. 26–32. – Бібліогр.: 5 назв.

ГобликА. В. Науково-теоретичні та прикладні проблеми дослідження матричних моде ле ймістобудівних систем / А. В. Гоблик // Містобудування та терит. планув. : наук.-техн. зб. / Київ. нац.ун-т буд-ва і архіт., Держ. н.-д. ін-т теорії та історії архіт. і містобудування, Спілка урбаністів України. – К. : КНУБА, 2008. – Вип. 30. – С. 62–71. – Бібліогр.: 10 назв.

ГнідецьБ. Г. Збірно-монолітні куполи, монтовані навісним методом / Б. Г. Гнідець, Р. Б. Гнідець, О. Вендзилович // Ресурсоеконом. матеріали, конструкції, будівлі та споруди : зб. наук. пр. / Акад. буд-ваУкраїни [таін.]. – Рівне : Вид-во Нац. ун-тувод. госп-ва та природокористування, 2008. – Вип. 16, ч. 2 : Дослідження, проектування та запровадження ефективних будівельних конструкцій. – С. 92–98. – Бібліогр.: 7 назв.

(Убібліографічному описі в області відповідальності можуть бути наведені відомості про всі установи, але при необхідності їх кількість можна обмежити до вказівки першого і додати у квадратних дужках [таін.]).

Назаркевич М. Розроблення програмного пакета для шифрування електронних документів засобами Ateb-функцій / М. Назаркевич, А. Гладець // Комп'ютерні науки та інформаційні технології : [зб. наук. пр.] / відп. ред. Ю. М. Рашкевич. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2009. – С. 55–60. – (Вісник / Нац. ун-т "Львів. політехніка" ; № 638). – Бібліогр.: 4 назви.

Проскураков В. І. Конкурсне проектування в архітектурній школі як складова формування національної освіти майбутнього / В. І. Проскураков, Б. В. Гой // Технології навчання : наук.-метод. зб. / Нац. ун-твод.госп-ва та природокористування. – Рівне, 2008.– Вип. 11. – С. 361–368. – Бібліогр.: 10 назв.

Складові частини матеріалів конференцій

Дружинін А.О. Вплив опромінення γ -квантами на властивості ниткоподібних кристалів Si-Ge / А. О. Дружинін, І. П. Островський, Ю. М. Ховерко] // Фізика і технологія тонких плівок та наносистем : матеріали XII Міжнар. конф., 18–23 трав.2009 р., Івано-Франківськ, Україна / НАН України, Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, Фіз.-хім. ін-т. – Івано-Франківськ, 2009. – Т. 2. – С. 48–49.

(Назва конференції пишеться повністю, скорочуються лише підзаголовочні дані)

Мартинюк Н. В. Вплив поверхні на процес перезарядження $Yb^{2+} \rightarrow Yb^{3+}$ у кристалічних матеріалах $Yb:Y_3Al_5O_{12}$ / Н. В. Мартинюк, О. А. Бурий, С. Б. Убізький [та ін.] // Дванадцята відкрита науково-технічна конференція професорсько-викладацького складу Інституту телекомунікацій, радіоелектроніки та електронної техніки з проблем електроніки, Львів, 7–9

квітня 2009 р. : тези доп. / Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2009. – С. 44.

Субтельний Р. О. Кополімеризація продуктів нафтопереробки / Р. О. Субтельний, Ю. А. Курташ, Б. О. Дзіняк // I Міжнародна (III Всеукраїнська) конференція студентів, аспірантів та молодих вчених з хімії та хімічної технології (23–25 квітня 2008 р., Київ) : зб. тез доп. – К., 2008. – С. 196.

Курташ Ю. А. Синтез карбоксилвмісних смол з використанням олігопероксиду / Ю. А. Курташ, Р. О. Субтельний, Р. О. Наюк та ін. // Naukowy potencjał świata – 2008 : materiały IV Międzynar. nauk.-prakt. konf., Przemysł, 12–20 wrześ. 2008 r. – Przemysł : Nauka i studia, 2008. – Т. 7 : Rolnictwo. Chemia i chemiczne technologie. Ekologia. Geografia i geologia. – S. 28–30. – Бібліогр.: 6 назв.

Andriychuk M. Creation the media with desired refraction coefficient / M. Andriychuk // Перспективні технології і методи проектування MEMS : матеріали шостої міжнар. конф. MEMSTECH 2010, 20–23 квіт. 2010, Поляна, Україна / Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Л. : Вежа і Ко, 2010. – С. 106–110. – Bibliogr.: 13 titles. – Парал. тит. арк. англ.

Kurtash Yu. A. Obtaining of copolymers on the bases of pyrolysis by-product / Yu. A. Kurtash, R. O. Subtelnyj, D. V. Kichura, B. O. Dzinyak // Современныенаправления теоретических и прикладных исследований'2008 : сб. науч. тр. по материалам междунар. науч.-практ. конф., 15–25 марта 2008 г. – Одесса, 2008. – Т. 5 : Технические науки. Физика и математика. – С. 13–14. – Bibliogr: 4 titles.

Бесіди, діалоги, інтерв'ю

Місце, де "mortui vivunt et mutiloquuntur" : [бесіда з дир. НТБО. Шишкою та зав. від. комплектування О. Кусьпісь / спілкувалася Марія Мисак] // Аудиторія. – 2007. – 27 верес. – 3 жовт. (чис. 27). – С. 6–7.

Поріг – це не стіна, це початок шляху : [бесіда з д-ром іст. наук М. Кірсенко / вела Я. Леонтієва] // Пороги. Прага. – 2003. – № 6 (листоп. – груд.). – С. 12–14.

"Українська криза є кризою держуправління..." : [інтерв'ю з д-ром екон. наук, проф. Нац. ун-ту "Львів. політехніка" О. Кузьмінім / записав І. Галушак] // ЄВРО 2012. – 2009. – 17 лют. – С. 4.

Міжнародна співпраця – престиж навчального закладу : [розмова з проректором із навч. роботи та міжнар. зв'язків Ю. Рашкевичем / підгот. Оріся Шиян] // Аудиторія. – 2005. – 5–12 трав. (чис. 15). – С. 10–11.

Вступні статті, передмови, післямови, переклад

Сова А. Хто так зім'яв вам чорні коси? : [передмова] / А. Сова ; [пер. з чес. В. Житник] // Пам'ять дерев : поезії. – Прага, 1995. – С. 15.

Мицик Ю. [післямова] / Ю. Мицик, П. С. Сохань // Архів Нової Запорізької Січі: корпус документів 1734–1775 : у 2 т. / НАН України, Держ. ком. архівів України. – К., 2000. – Т. 2. – С. 5–11.

Кирпа О. Чи витіснить євроінтеграція українську мову й історію з університетів? : [післямова] / О. Кирпа // Українська нація: шлях до самовизначення / М. М. Вівчарик, П. П. Панченко, В. І. Чмихова. – К. : Вища шк., 2008. – С. 284–288.

Рецензії

Кірсенко М. В. Позбуватися кон'юнктурних міркувань / М. В. Кірсенко // Україна – нові перспективи / Фонд Джорджа Ф. Кеннана. – К., 2005. – Вип. 1. – С. 134–136. – Рец. на кн. : Міжнародне публічне право / М. Антонович. – К., 2003. – 308 с.

Дорошенко С. Оригінальна концепція відродження та розбудови української державності: перша спроба узагальнювального висвітлення політичних поглядів Сергія Шелухіна у європейському вимірі / С. Дорошенко, Г. Луцишин // Укр. нац. ідея: реалії та перспективи розв. : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т народознав. [та ін.]. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2007. – Вип. 19. – С. 224–227. – Бібліогр.: 7 назв. – Рец. на моногр. : Сергій

Шелухін: суспільно-політичні погляди на державотворчі ідеали / М. П. Гетьманчук, Я. Б. Турчин. – Л. : Дослід.- видавн. центр Наук. т-ва ім. Т. Шевченка, 2006. – 214 с.

Електронні ресурси:

Локальні ресурси

Технологии информационного общества и культура [Электронный ресурс] : междунар. конф. и проекты / Центр ПИК. – Электрон. дан. – М., 2004. – 1 CD-ROM. – Загл. с этикетки диска.

Библиотеки и информационные ресурсы в современном мире науки, культуры, образования и бизнеса [Электронный ресурс] : материалы междунар. конф. «Крым-2004», Судак, 5–13 июня 2004 г. / ГПНТБ России, Ассоц. ЭБНИТ. – Электрон. дан. – М., 2004. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM). – Загл. с этикетки диска.

Нежурбеда Г. Г. Роль национальных библиотек в сохранении Internet-ресурсов / Нежурбеда Г. Г. // Программа ЮНЕСКО: «Информация для всех» [Электронный ресурс] : материалы междунар. конф., Санкт-Петербург, 23–25 июня 2004 г. – Электрон. дан. – СПб., 2004. – 1 CD-ROM. – Загл. с этикетки диска.

(У разі складання аналітичного опису на складову частину електронного ресурсу відомості про позначення матеріалу [Электронный ресурс] наводяться після основної назви, а не усього ресурсу. Див. Женченко М. Бібліографічний опис електронних ресурсів // Вісн Книжк. палати. – 2011. – № 4. – С. 15–18.)

Віддалені ресурси

УкрМАРК: національний формат представлення бібліографічних даних [Електронний ресурс] : (проект) / Нац. б-ка України ім. І. В. Вернадського, Нац. парламент. б-ка України, Наук. б-ка ім. М. Максимовича Київ. нац. ун-ту ім. Т.

Шевченка. – Електрон. дан. (13 файлів). – 2002–2003. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/library/ukrmarc.html>. – Назва з домашньої сторінки інтернету.

Прокопенко Л. С. Бібліографічна секція Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій та закладів як осередок дослідження національної бібліографії (1965–2002 рр.) [Електронний ресурс] : автореф. дис...канд. іст. наук : 07.00.08 / Київ Нац. ун-т культури і мистец. – Електрон. дан. (1 файл). – К., 2004. – 18 с. – Режим доступу:<http://www.nbuv.gov.ua/ard/2004/04plsdnb.zip>. – Назва з екрана.

Сняданко І. І. Дослідження методу активного соціально-психологічного навчання в роботі психологічної служби в Україні [Електронний ресурс] / І. І. Сняданко // Соціотехнічні системи: інтернет-журнал. – 2010. – Вип. 4. – [13 с].
–
Бібліогр.: 3 назви.
<http://www.lp.edu.ua/Institute/IGS/IPP/WebRC/issues/Issue%204/Snyadanko.pdf>. – Назва з екрану.

Додаток 2

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Гуманітарно-педагогічний факультет

Кафедра управління та освітніх технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ
Керівник практики

_____
(підпис) (Прізвище, ім'я, по батькові)

“ ____ ” _____ 20 р.

ЗВІТ
З ВИРОБНИЧОЇ (АСИСТЕНТСЬКОЇ) ПРАКТИКИ

студента __ курсу, група _____

_____
(Прізвище, ім'я, по батькові)

В _____

(назва бази практики)

з _____ по _____

КИЇВ-2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Гуманітарно-педагогічний факультет

Кафедра управління та освітніх технологій

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН РОБОТИ

_____ (Прізвище, ім'я, по батькові)

за період проходження практики

з _____ ПО _____

в _____

(назва бази практики)

<i>№ n/n</i>	<i>Зміст заходу</i>	<i>Термін виконання</i>	<i>Відмітка про виконання</i>
1			

Студента _____ / _____ /
(підпис, розшифровка підпису)

Керівник практики від бази практики _____ / _____ /
(підпис, розшифровка підпису)

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і
науки України
Форма № Н-7.03

Національний університет біоресурсів
і природокористування України

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

_____ (вид і назва практики)

студента _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Інститут, факультет, відділення _____

Кафедра, циклова комісія _____

Освітній ступінь _____

Напрямок підготовки _____

Спеціальність _____

(назва)

_____ курс, група _____

Студент _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Прибув на підприємство, організацію, установу

Печатка

підприємства, організації, установи “___” _____ 20 року

(підпис)

_____ (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка

Підприємства, організації, установи “___” _____ 20 року

(підпис)

_____ (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

КАЛЕНДАРНИЙ ГРАФІК ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

<i>№ n/n</i>	<i>Назва робіт</i>	<i>Тижні проходження практики</i>	<i>Відмітки про виконання</i>
1			

Керівники практики:

від закладу вищої
освіти _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

від підприємства, організації,
установи _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочі записи під час практики

Відгук і оцінка роботи студента на практиці

(назва підприємства, організації, установи)

Керівник практики
від підприємства,
організації, установи _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

Печатка

“ ___ ” _____ 20 року

Відгук осіб, які перевіряли проходження практики

Висновок керівника практики від закладу вищої освіти про проходження практики

Дата складання заліку “__”_____20__ року

Оцінка:

за національною шкалою _____

(словами)

кількість балів _____

(цифрами і словами)

за шкалою ECTS _____

Керівник практики від закладу вищої освіти _____